

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 31. ANUL XVI.

Sabiu, in 18/30 Aprile. 1868.

Telegrafulu este de done ori pe septe-mana: joia si Dominica. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gata prin scrisori francate, adresate catre espeditura. Pretiul prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumtate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tră provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumtate de anu 4 fl. v. a. Pentru princip. si țeri străine pe anu 12 pe 1/2 anu, 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. strala, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. e.

Principie si forme.

Tempulu inaintéza tacendo, deslegarea cestiunilor asceptate de popore, de partite, de fiacare in feliulu seu, vine incetu, abia se misca, dara totusi se apropia.

Cestiunile sunt, dupa natura lor, trecătoare si vitale, prodigiose si salutarie, precum adeca acele se nascu numai din o combinatiune prejudiciosa a unui seu mai mul oru individi, seu din impregiurările nascute din lipsele si trebuintele omenilor. O lege mai pre susu de omeni se pare a domni in totu cursulu istoriei, si acei ce conducu afacerile omenilor nu potu destina, ci numai, pe câtu ii ajungu puterile, ajutá, regulá cursulu lucrurilor. Cându cineva umbla si merge totu in contra aspiratiunilor, mána materialulu impedecatoriu dinaintea sea panacându lu gramadesce in o mesura asiá de mare, incátu nu numai ca nu-lu póte invinge, ci gramad'a materialulu contrariu i pote deveni amenintatoria.

Seculli trecuti, si o parte din cestu defetia, nu au facutu alta, decâtu s'au slitu a impedecá aspiratiunile omenimei. In locu de libertate a pusu jugu, in locu de fratietate si egalitate a statoritu domni si sclavi, in locu de lumina s'a straduitu a respandi intunerecu.

Ori vomu largi ramele orizonulu istoricu mai tare, ori le vomu aduná spre a avé d. e. numai patri'a nostra, infalsiarea va fi totu cea de mai nainte. Resultatele sunt sub diferite forme mai acelesi in tote partile; deosebirea e ca, in unele parti infruntarea acestui cursu nefirescu, a fostu impregnata cu mai putine, in alte, cu mai multe calamitati generale.

Ore nu aru fi tempulu se vedemu, ca treimea acelor notii: egalitate, dreptate si libertate, nu ne mai lasa a o incungura si ca ea ne amenintia, deca nu o vomu lasá asi face locasiu vecuitoriu in sinulu nostru? Ea ne dice: nu me lasati sa vinu la voi? bine, dara sa sciti ca pâna cându nu voru fi eu între voi, câmpurile vóstre nu voru puté in-flori, cetátile vóstre voru merge inapoi cu nume-rulu Incuitorilor si cu starea lor materiala, inteliginti'a vóstra va trebui sa si perda tempulu, ce Paru puté folosi spre inaintarea sciintielor si latirea acelor la celelalte clase de poporu, cu apararea ad-voctiala a principiilor de drepturi nedreptate si ne-drepturi indreptiende; pace nu va fi între voi, ve veti certá pâna va veni alu treilea, cá sa ve impace cu pacea eterna.

Amici si contrari, trebuie sa se unesca in con-siderarea celorlalte dise pâna aci. Toti voru trebui sa si insusiesca dreptu principiu, dreptu basa egalita-tea, dreptatea si libertatea, inse in modu sinceru, doveditu prin fapte, si cast gulu nesmintitu trebuie sa fia alu unor si altor'a

Stându odata principiulu acest'a, fiindu elu ac-ceptatu si sanctionatu, vine o datoria mare asupra-ne, cá prin forma punerei in lucrare se nu vate-mánu esenti'a principiulu. Insa aci se fimu cu bagare de séma si se nu credemu ca numai unulu aru fi modulu posibilu ce duce la scopu. In ti-pulu acest'a e anevoia de a ajunge la intelegere doué partide.

Déca apusulu europénu aru fi disu dupa 1543, adeca, dupa caderea Constantinoplei, ca elu nu va calatori cátra India resaritena pre alta cale decâtu numai pre la Constantinopole, aru fi trebuitu sa stea comerciulu europénu in locu pâna acum si astadi Europ'a aru fi o pustietate mai mare, ca pre cum a fostu in tempulu selbatacimei ei; arte, in-dustria si sciintie nu s'aru fi aventatu acolo unde le vedemu astadi si pre lângu acest'a, nu amu avé si o America in carea aflara atáti europeni si

afli inca asilu pentru viatia séu pentru a face slári.

Nu vomu sa dicemu alta cu cele de mai susu decâtu ca spiritulu omenescu nici odata sa nu se lege numai de o forma, ci elu ca partea cea viia si in-sufletitoria sa fia miscatoriu (mobilu) si deca véde ca nu succede un'a, se cerce cu alta forma; principiulu inse sa fia un u l u, uniculu mantuitoriu: inaintea rea bineloi comunu.

Cu durere trebuie sa vedemu insa ca la noi, pre cându sa nebagu in séma dreptatea, candu in unele, candu in alte forme, ómenii nostrii pare ca au pré putinu simtiu, ba putemu dice mai nici decâtu pentru aceste vatemári. Asiá d. e. publiculu nos-tru inca nu a pututu primá deslusire mai detaista despre intemplanrea între Rodiani si Apoldiani, pana in diu'a de astádi si despre causa acelei triste impregiurári. Asemenea lucruri suntu firesce par-tiale, inse ele ilustréza interesulu nostru de causele nóstre proprie, care tote facu parte din cea comuna.

Acolo, unde legea lasa omulu cale deschisa de a lucrá in folosulu nostru, nu aru trebui sa aretámu indolintia, pentru ca bine sa bagámu de séma, ca particularitatiile aceste, cumu se aru paré de ne-insemnate, potu sa ne dea atestatu despre aceea cátu de seriosi suntemu si in alte afaceri mai insemnate a le nóstre: va se dica, cantámu o nota unulu dupa al-tulu, pentruca nu ne costa atáta ostenea.

Eveneminte politice.

Sabiu 17 Aprile 1868.

Serbatorile nascerei si a le Botezulu Archi-ducesei celei nóue ocupa mai tote diariile din la-intru.

De din afara avemu mai insemnatu, ca Prus-si'a arata o vointia seriósá pentru desarmare prin reducerea trupelor sele la starea de pace. Asemenea voru sa scie unele faimo ca vrea a procede si Russi'a si atunci apoi sa provoce sa le urmeze si Franci'a carea dorea pacea. Luându si bursa in consideratiune, aru cugetá omulu ca pacea trebuie sa fia asecurta. Sa asceptámu pâna ce vomu vede ca a desarmatu puterile si apoi sa credemu.

In Italia s'a serbatu acum nunt'a princi-pelui de coron'a Umberto, la carea e de fatia princi-pele Napoleonu si principele de corona prussianu. Foile vienese ne spunu, ca primirea ca buna ce o avu cestu din urma in Italia, a indignatu pre francesi pâna la iritatiune. Se pote ca asiá va fi.

Asupra cestiunei orientale se dice ca a fostu deshatere între Franci'a, Prussi'a si Russi'a luându Franci'a initiativa. Pasulu celu dintáiu s'a fáctu la Russi'a si se dice ca nu fára de succesu. Tocmé-la s'a spartu de Prussi'a, pentru ca Franci'a a pretinsu dela Bismarck sa se lase de partea meridi-nala a Germaniei, la ceea ce Bismarck nu a vrutu sa se invoiasca, pentruca elu privesece lucrulu ace-st'a de o afacere interna germána. Napoleonu a ruptu apoi tocmelele si cu Russi'a, pâna candu acest'a merge mána in mána cu Russi'a. Russi'a s'a in-dreptatu apoi cátra Austri'a, dara bunele re-latiuni ale Austriei cu Serbi'a o a facutu pre ceea suspecta inaintea Russiei.

Turci'a si Persi'a suntu aproape de a incepe rebelu. Angli'a s'a pasu cá mijlocitóre; nu se póte sci deca va puté invinge cu influinti'a Russiei, carea acitia pré Persi'a contra Turciei.

Botezulu Archiducesei

Se intempla amesuratu unui ceremonalu pom-posu in 25 Aprile la 1 ora dopa amédi. Numele din botezu e Maria Mathilda, Amalia Valeria. Dela 11 1/2 óre inceputa trasurile a merge spre castelu. La ória prelipta se adunara domnele de palatu si de aparta-mente, nobilimee ce are intrare la curte, presidiele

si deputatiunile ambelor case dietali (intre mem-bri deputatiunei casei magnatiloru a fostu alesu si Escol. Sea Metropolitanu nostru Andreiu Bar de S i a g u n'a) membrii deputatiunei regnicolare cro-ate, ambii primari ai cetátiloru Bud'a-Pest'a, in sa-la de tronu, ce erá transformata in capela; char-gele cele mai inalte ale curtiei, capitani de garda, consiliarii intimi, camerarii si alii se adunara in anticamerele apartamentulu celui mare; Archiepi-scopii, Episcopii si Abatii, cari au asistatu lângu primatele s'au asiediatu de ambe partile altariulu. Generalitatea si oficiarii de statulu majoru a fostu in a dóua anticamera. Dupa ce a fostu puse tote in ordine, Majestatea Sea Imperatulu si Regin'a de Neapole insotiti de Archiduci si de Maresiales'a su-prema de curte a Maj. S. Imperatesei, purtându cea pre Archiduces'a cea nóua, parasira camerile interioére. La esirea din aceste ia Maresialulu su-premu de curte pre nou nascut'a Archiducesa si doi camerari lineau de cornurile perinei, pre cari erá Archiduces'a. Dupa seversirea actulu de botezu urmá Te Deum, in fine Primatele se adresá cu o gratulatiune cátra Majestatea Sea, la carea M. S. miscatu a respunsu in termini fórte cuprindictorii.

Membrii deputatiunei regnicolare croato-slavonice, sesiti la Bu'ta-Pest'a in numeru de plinu, fusera primiti eri la 10 ore a. m. in audintia de cátra M. S. imperatulu. Vorbitorulu d. Vacanovicia rosti urmatoarea cuventare:

„Majestate tramisi de diet'a croato-slavonica, pentru a reapuca opulu impacatiunii cu regatulu Un-gariei, si a-lu dóce cu voi'a lui Ddieu la o desle-gare folositoria si dorita de ambe partide, ne tie-nemul de detorintia sánta, mai nainte de tote a ne presentá cu omagiu M. Vóstre, felicitandu-vo din inima curata cu ocaziunea imbucuratoriulu evene-mentu familiare intemplatu chiaru acum'a si re-comendendu-ne cu caldura pre noi si patri'a nóstra inaltei bunevointiei a M. Vóstre.“

Majestat. Sa respunse:

„Ve multiamescu pentru sincerele dorintie si speru chiaru cu aceea si sinceritate, ca misiunea Dvóstre, alu cárei scopu este intim'a contielegere a duoru popore sorori impregnate de veacuti, va fi insocita de celu mai bunu succesu.“

Mecanismulu limbiloru in Elveti'a

In legatura cu articolulu nostru din orulu 25 alu acestei foi: „Publicarea legiloru“ si adeca cu cele amintite ia acelu articulu cu privinti'a la res-pectarea limbiloru nationalitatiilor, — ne folosimu a-cumu de ocaziune si mai adaugemu unu estrasu din unu articulu alu Gazetei, ca Tr. nr. 23 intitulatu „Mecanismulu limbiloru in Elveti'a“. Articululu, se asigura din partea Gazetei ese din pen'a doi S. i. o n u, car-le alatori numai in tomn'a si ierna tre-cuta prin acele locuri si asiá cele ce le spune suntu eflusulu intuitiuniloru sele proprie. La tote intem-plearea credemu ca articolulu e pentru impregiara-rile nóstre desinlu de instructiva.

Eata ce dice partea II din cele publicate dejá in asta privinti:

„II. Statele Helvetiei, avendu fiecare autonomi'a sa, se intelege ca acele care au fostu locuite de unu singuru elementu, au avutu si au limb'a loru politica si usnata in legislatiune, in administratiune, in justiti'a, in scóle. In asemene locuri de buna séma n'a pututu nasce nici o dificultate, nici o ne-intielegere. Cu tote aceste spiritulu de civilizatiune a fostu atatu de prevedictoriu, atatu de localu, a-tatu de fraternu, incátu mai tote cantónele si au impusu limb'a veciniloru sei. Cele doué limbi pre-dominante, german'a si frances'a, suntu populare mai

in tota Helvetia. Numai limb'a italiana e cam tiermunita in cantonulu Tessinului, căci prin configuratiunea sea geografica are prea pucine reporturi comerciale cu celelalte cantone.

Astfelu in cantonele curatu germane, cari sunt si mai multe si mai populate, de si dupa constitutiunea lor este dominantă de dreptu limb'a germana, totusi limb'a franceza, departe de a fi proscrisa, este ore cum fratiesce imbracisiată: ea este obligatoria pentru tota birocrati'a si pentru tote scólele secundarie, din cari trebuie se iese impiegati statului. Aici pôte cineva sa de o reclamatiune la autoritate seu o pledaria la tribunale in limb'a franceza, fara se fia obligatu a o traduce; si nu e straniu de a vede in dosariile germane hartii cu textulu, francesu, carora li s'a datu cursu in limb'a si dupa legislatiunea germana a cantonului respectivu.

In cantonele curate franceze, lucrurile mergu v i c e - v e r s a. Dar' ceea ce rpresenta o nomenclatura cam bizara sunt cantonele micste, acele in cari populatiunea e de numeru egal sau amestecate. Aici mecanismulu limb'elor este forte ingeniosu. Pentruca se nu ajunga la certe, s'au admisu amendoue limbele atatu in cultura poporului catu si in administratiunea civila. In scóle amendoue limbele sunt obligatore: germanii canta se invetie limb'a franceza si francesii limb'a germana. In birocrati'a, adica in administratiune si justitia lucrările isi iau cursulu dupa limb'a in care impiegatulu e mai familiarisatu. In consiliile cantonale, adica in legislative, se decide limb'a oficiale dupa voturi la inceputulu fiacarei legislature; cu tote aceste nu este impusu deputatiloru a vorbi si in limb'a care n'a fostu admisa.

Aflându-ma la Fribourg tocmai intr'o di de tergu, m'amu bagatu pintre locuitorii ce veneau dela tiera cu diferite lucruri de vendiare, spre ai audi vorbindu. Pe cei ce vorbiau nemtiesce ii apostrofamu in limb'a franceza si 'mi raspundea destulu de bine in limb'a acést'a; cei ce vorbiau limb'a franceza imi raspundea erau de minune nemtiesce. Ceeace me facu inse mai multu a me uimi, era ca unii tinea dialoguri in amendoue limbele; vorbindu unulu nemtiesce, celelaltu raspundea francesce.

La o ferma ce am visitatu in apropierea Friburgului erau mai multi argati pentru lucrările usuale ale stabilimentului. Am vorbitu in limb'a franceza cu mai multi di ei, toti imi raspundea, si numai dupa accentu recunoșeamu pe germani.

Aceste curioze organizatiuni n'au adusu nici o pedeca culturale seu desvoltarei nationale. Fiacare rassa a pastratu si pastréza nealteratu tipulu seu, originea sa, datinele sale: la acést'a a contribuitu

multu moralurile poporului, care nu permitu confusiunea seu amalgamulu. Astfelu se intempla forte raru, si mai lesu in clase laborioze, ca sa se contracteze casatoriile intre semintii micste; mai alesu femeiele tierane tienu prea multu a se marita cu barbati de stirpea lor. Déca inse se intempla a se face un'a cá acést'a, femeia imbracisiază nationalitatea sociului.

○ revista de diuarie.

E ór'a cea din urma candu patri'a ne chiama Sa punemu la o parte veri-care alte grigi, Si ascultandu suspinulu ce-lu vars'o dulce mama, Sa ne lasamu de ura de certe si intrigi!

Andr. Muresianu.

Onorata Redactiune!

Foile publice au missiunea de a intretine spiritalulu publicu cu scirile de tote dilele si cu formarea opiniunii generale asup'ra diverselor cestiuni politice, sociale si chiaru scientifiche. Comitemu in sa o lipsa de atentiune, ba chiaru purtamu unu adeveratu simtiementu de gelosia, candu nu incercamu a vede din candu in candu, cum i-si indeplinescu ele missiunea lor? Deci ve rogu domnule redactoru amu deschide colonele pretiuitulu diuaru pentru urmatoarele siruri:

Diuaristic'a romana din Austria in decursulu anului acestui'a s'a mai inmultitu prin doue diuarie si adeca prin unulu politico-literariu, comercialu si economicu, numitu: „Federatiunea“ si prin altulu clericalu, numitu „Amvonulu“. E unu evenimentu forte imbucuratoriu ca pre langa tote greutatile tempului presentu, pre langa tote pedecile actuale, pre langa tote pedecile, ce se facu de catra poltic'a diplomatice (?) intru asuprirea libertatii rostirei de idei, totusi organele romane de publicitate din Austria, un'a cu alt'a luate, nu inceta de a mai sguđu din candu in candu prin puternic'a lor suflare barierile absolutismulu celui mascatulu o constitutiune ideala, care, pana la realizare, finale ca unu munte de feru sta in contr'a ideii salutare a libertatii constitutiunale.

A face o revista scientifica generale asup'ra tuturor diuarielor romane, ce aparu in Austria este o intreprindere cam ingrata. De asta data me tiermurescu numai a da o dare de sema fidela de aceste doue diuarie mai tinere.

Se incepu cu „Federatiunea“, căci mai multu decatu tote cele-lalte foi austriace ea jóca unu rol mare intre romani. Fundata in Pest'a cu inceputulu anului acestui'a, ese regulatu de patru ori pre septemana si e o foia, carea din punctulu e ei de plecare se nisuesce a electrisa tote inimile romane in mijloculu vicisitudinelor generali, e o foia, carea nisuesce a stimula patriotismulu intre romanii austriaci, e

foia carea voiesce a-si forma o opiniune publica liberala. Mai putine foi potu purta sigilulu claru si netedu care se vede pre stamp'a „Federatiunei“. Sub redactiunea unei adeverate celebritati unei inteligenti luminate, unei inimi infocate, si a unui sufletu mare si deschisu, nu putea sa easa o m e d i o c r i t a t e.

Reviste politice serioze, scrise cu verva cu eleganti'a si cu sciintia, ca acele care se vedu este diu pen'a domnului Alexandru Romanu, in alte foi rare-ori intalnimu. Amu dori in sa ca acesta foia care are unu prestigiu mare intre cele-lalte foi austriace romane: sa se tina totu deun'a intr'o positiune doctorala si respectabila; sa nu se se cobore nici la personalitati nici la trivialitati, se nu espuna decatu principie; ne avendu altu ce-va de scopu decatu numai formarea unei opiniuni publice pre base si principie solide.

Cu durere inse trebuie se martorisimu, ca de unu tempu incóce acestu diuaru nationalu romanu pare a se abate dela program'a sea liberala, publicandu unele raporturi false fundate de spiritu de partida si tintitore la o desbinare nationale. E forte de doritu ca onorat'a redactiune a acestui diuaru se ia in drepta consideratiune jurstarile de fatia si se nu caute a periclitá viitorulu romanime prin desbinari si disuniri*). E forte de doritu ba chiaru este o laudatulu diuaru se rumege si se framente mai bine corespundintiele primite din provincie. Spre a-mi justificá obiectiunea mea tragu numai atentiunea a onoratei redactiuni asup'ra unei corespundintie din Sabiu subinsemnata cu D si publicata in nr. 54 alu acestei foi. Acesta corespundintia se vede a fi scrisa de unu june care nu cunósce nici trecutul, n'are agerimea de spiritu de a petrunde viitorulu, ba nu e consciu nici de tempulu presente.

Nu voiescu a desface acesta corespundintia din firu in atia si din fundu in forma, ci dicu numai atat'a ca ea nu contine in sine altu-ce-va decatu numai unu conceptu sarbedu cu nisce rimade palide, nisce espressiuni góle si confuze, fara nici unu sensu si noima. Speru ca onorat'a redactiune va privi, ceea comunicate ca unu indreptariu intru viitoru, fiindu dorintiele acestea respicate de unu sufletu curatu si de o inima sincera**).

*) E detori'a a reproba ceea ce vedemu ca nu e bine, inse nu trebuie sa deducemu din ori ce erore periclitarea romanime, nici sa credemu indata in desbinari si desuniri.

**) Fara de a v're pasi ca aparatori ai Redactiunei, Fed. trebuie sa liniscimu pre on. corespundinte, ca Red. Fed. da siguru nu cu voia a lasatu sa se stracure vre-o cate-va espressiuni de evitata, ceea ce la pri-

FOISIORA.

O cugetare la cele Sfinte.

(Urmare.)

Poporulu jidovescu de atunci, orbitu de prostia, otravitu de pism'a fariseiloru si carturariloru, au votatu restignirea lui Christosu!

Ce i-au ajunsu dreptu resplat'a pentru acele fapte?

Ce s'au alesu de patri'a lor, de cetatile lor, de orasiile, satele lor, de legile lor, cu cari amenintiau lui Pilatu, de corpulu lor nationalu?

Este de prisosu a mai dice ce-va acum si despre alte popore vechi ori nove de felulu acest'a.

Dara ore la asemenea casu nu se mai pôte totusi afla vre-unu mijlocu de scapare?

Ba se pôte!

Mijlocu de scapare avemu: — Spala vasulu; si l'ai scapatu de ataculu ruginii. Apera de umediele lucrurile din metalu; si nu le prinde rugin'a.

Pocaint'a este spalarea sufletulu de rugin'a.

Biserica este apesatoarea, feritorea de rugin'a sufletesca; numai se fia ascultata.

„Fericitu poporulu carele se teme de domnulu!“

Fericitu poporulu, carele se apropia de lumina! — si o are povetiuitoriu.

Fericitu poporulu, carele are invetiatorii sei harnici, zelosi si parinti; si-i cunósce; si-i stiméza, le urméza intru tote!

II. 1) Dupa ce amu vediatu, ce felulu de

invetiatoriu este in stare, si cum are sa urmeze intru a sadi si inradacina in anima ascultatoriloru sei dragostea catra Mantuitorulu si catra invetiaturile lui cele moralu-religióse, incatu, desvoltandu-se din ea pomulu fericirii, se póta aduce si fructele cerute; a-i pune in stare sa se ferisca, se fuga de pecatu; de au gresitu sa se pocaiasca: — sa vedemu acum ce felulu de ascultatori suntu in stare, a cuprinde cu mintea lor santele invetiaturi si povetie, a le pune la anima, si a se folosi prin ele pre sine si pre semenii sei!

Ca se póta omulu cuprinde, intielege si tine aminte, ceea ce aude, spre a se puté folosi in traiulu vietiei sele de acle idei primite, trebuie mai intaiu de tote se fia deprinsu, a lua sema a ascultata, cu unu coventu, se fia cultivatu la sufletu, cu vointi'a pregatita, cu anim'a deschisa.

Si cum pôte poporulu ajunge la acést'a?

In modulu urmatoriu:

a) Ori-care fiantia pre acestu pamentu, ca sa se póta perfectiuna in óresi-care directiune, trebuie sa o incepa acést'a din fraged'a-i vresta.

Obiectele naturali preste totu i-si primescu inceputulu din man'a lui Dumnedieu prin natura; se desvoltéza, se perfectiunéza prin legile puse de Dumnedieu in natura.

Omulu esindu din man'a celui Atotu puternicu, este supusu trapesce legiloru naturali; iera in subiectulu sufletulu seu au asediatu Dumnedieu legile moralitatiei, dupa cari apoi (omulu) sa se cultiveze, sa se perfectiuneze, ca se póta ajunge fericitu si pentru acum si pentru eternitate.

b) Dara care suntu maretile institute de cultura si educatiune pentru crestini? Suntu acestea: sánt'a biserica si scóla.

In scóla si in sánt'a biserica a lui Christosu

cea adeverata i-si primesce crestinulu cu desavérsire cultura si educatiunea moralu-religiósa.

Scóla o cercetéza in tineretile sele iera sánt'a biserica in tota vietia sea.

Scóla cultivandu-i puterile sufletesci, anim'a si vointi'a lu pune in stare, a se cunósce pre sine, lucrurile d'impregiuru-i, rapórtelu lor, natur'a, pre Dumnedieu si legile lui, dupa cari apare totulu, se misca, se desvoltéza, se perfectiunéza; a-si cunósce famili'a, natiunea, statulu si biserica; a sci incatu, de care si cum sa se folosésca de lucrurile naturali; ce are elu se lucrede pentru sine, pentru familia, pentru natiune, statulu si biserica.

Sánt'a biserica impartasiesce sántenia, intaresce pre crestinu, i-lu pune in stare, a-si apera si pestrá darurile, ce i le-au datu prea bun lu Dumnedieu; casu néza, ca pomulu moralitatiei si religiositatiei, saditu inca din copilaria prin scóla in anim'a lui, sa se marésca, sa se desvolteze si se aduca fructele fericirii temporane si eterne atatu pentru elu catu si pentru natiunea lui, si asiá apoi pentru — intregu genulu omenescu!

Biserica si scóla suntu dara edificatorii crestinulu, conducatori lui catra si la fericirea cea adeveraia, — luminandu-i adeca mintea prin sciintie; incaldindu-i, nobilandu-i anim'a si indreptandu-i vointi'a spre seversirea de fapte moralu-religióse prin dragoste; prin cari devine apoi domnu preste sórtea sea, temutu de dusmanii sei si ai natiunii etc. sale, Raiu pamentescu!

Totu crestinulu se inbéscu si se respecteze dara pre acesti fericitori prea puternici, se nisuiésca la ei, sa se apropia de ei, sa se arunce in bratielu lor, sa-i asculte, sa le urmeze intru tote, dara — amenduror'a!

Cu un'a, fara de alt'a nu se pôte crestinulu

Se trecem acum la „Amvonula”. Acésta fóia s'a fundatu 'semenea in Pest'a *) si ese de dóne ori pre luna sub redactionea domnului J u s t i n u P o p f i u. Titulu ei insusi arata ca caracterulu seu este unu organu bisericescu pentru elaborate din sfera elocintiei sacre”. Acésta fóia dupa tendintiele radicali (? R.) ce le professe, inca se afla la inceputulu carierei si alu rolului sen.

Má amu fostu într'adeveru surprinsi in dílele trecute cându de odata amu vedutu, ca acestu organu eclesiasticu, care e menitu a jocá unu rolu marginalu in cerculu clericale incepe a lua parte la politica **).

Asiá dar se vede ca acésta fóia bisericésca de acum innainte voiesce in pace si linisce a 'si schimbá program'a si sistem'a statorita cu ocaziunea fundárei acéstei foi. Noi cu bucuria intimpinámu acestu progr su, atribuímu tóta laud'a si recunoscint'a tinerulu redactoriu, care desvólta unu zelu intru popularisarea ideiloru celoru mari si mantuitóre. In fine nu potemu trece cu vederea infocatul patriotismu si curagiul alu junolui redactoriu, care se sacrifica si materialmente pentru prosperarea natiunii sale, si materialmente pentru cele mai bune operate din sfera elocintiei sacre. Aru deobleg'a insa pe intréga natiune romana fórté premiu domnulu redactoriu, cându aru esegesa a frumós-

m'a cetire demulte ori nu vedutu, ca d'cemu avemu doveda via Cáci on Red. a Fed. in n. 47 fiindu vorba despre Escel. Sea Metropolítulu romanu gr. or. ca si in articululu de fatia se exprima intre altele in o nota cu urmatórele :

„... se nu grabímu cu judecat'a cându nu ni potemu esplicá indati ténut'a politica a cutarui-a distre fruntasii nostri. Celu ce are unu trecutú storicu plinu de activitate beserecesca, politica si nationala, — nu si-lu pote reneá. Calitátie eminenti nu perdu din valórea loru pentru ca dora se paru a fi in passivitate, — activitate de eri nu pote fi obnubilata prin ténut' resvata de astadate. Fi-ti cu rabdare, cáci viitorulu ve va deslegá nesmintitu si enigmale politice, cari vi se paru acum inca neintielese. Cátu pentru sentimintele nobilei inime, ale cárei'a repressiune durerosá fostu memorabilele cuvinte „f l e r e p o s s e m , s e d j u v a r e n o n ” fi-ti siguri ca acele n'au incetatu a fi romanesci” R.

*) Noi scímu in Oradea-mare dara se tiparesce in Pest'a. Red.

**) Vedi Nro-3 pag. 99 biseric'a gr. cat. in Bucuresci si Nro-5 pag. 160 colectiunea articiloru politici, literari etc. ai Dni Baritlu. Coresp.

perfectiuná, prin urmare nici ferici!

Cum s'aru poté cine-va perfectiuná fára de sánt'a biserica, déca adeca dupa ce aru absolvá scól'a, nu aru mai audi, nu aru mai primí doctrinele moralitátiei si religiositátiei, ori-cándu aru remané ne condusu la cele sánte ?!

Cum s'aru poté crestínu perfectiuná fára de scóla, necunoscendu ad-ca lucrurile, in care stau tóte aceste un'a cátra alt'a, ele cátra densulu, si densulu cátra ele, etc; séu — cum aru poté primí dumnediescile invetiaturi in sánt'a biserica, nescíndu baremu, cum se fia atentu, cum sa le cuprinda sa le tina in minte, se si le aduca aminte etc. la casu de trebuinta ?!

Eata dara, ca acesti fericitori ai crestínelu i nu-mai impreuna i-lu potu ajutá si conduce la scopulu doritu.

Dreptu acea : „Ce au impreunatu Dumnedieu omulu se nu desparta!” — díce sánt'a scripiura.

Ce mijlóce maretie, frumóse si bune, de a puté omulu cuprinde, intielege si tiné aminte invetiaturile si povetiele, cele de lipsa, spre a se ferici pentru totu-déun'a!

2) Ori-cine s'au redimatu pre acesti fericitori prea puternici, si au urmatu intru tóte dupa povetiele, dupa vrenduele lor, caitu-s'au vré-odata; vedutu-s'au vré-odata biruitu, cadíutu in pulberu ?

Ba; nici odatu, cum !
Ce vomu poté acum cugetá, ce vomu poté díce despre cei ce se plángu se vaieta de vitregi'a sortiei, de vitregi'a tempulni, de suferintiele, cari i apasa, cátu mai stau se piéra ?!

Se intempla, de anii suntu neroditori s'au pentru ca au ploatu prea multu, séu pentru ca au fostu seceta prea mare etc; cine aru invinuí atunci dupa dreptate pre plugariu, déca se aru plángu de seracia ? De alte dáti vinu preste tíera altu feliu

loru cuvinte a poetulu nostru Andreiu Muresianu : „Romani din patru unghiuri, acumu ori nici odata. Unitiva in cugetu, unitiva n simtiril”

Giurstarile Transilvanie i dupa „Századunk.”

Agitátieunea opositionale, care nesuesco dupa schimbarea basei presente a dreptulu publicu, se conduce in Transilvania si de nationalitáti, si agitátieunea aceasta este in Transilvania cu atátu mai periculósá, fiindca se impreuna cu tóte elementele inimice-magiare. Autorulu concede, ca scopurile acestoru elemente diferite opositionale sunt diferite, insa mijlócele spre ajungerea acestui scopu sunt totu aceleasi, toti voiescu a derim'a ministeriulu si a nimiei bas'a de impaciure. Daca nesuintiele acestea nu aru remanea fára efectu, atunci sórtea Ungariei din nou se aru pune in jocu. Este amagire a crede, ca Unguri mai vertosu, si cu d'osebire insa Ungurii Transilvaniei aru fi in stare, a se tinea si dupa nimicirea legaturii actuale de statu. In anulu 1848 nationalitátiele Transilvaniei nu puteau contá pe nice unu radímu din afara, cáci ide'a grupárei nationalitátiloru atunci nu era asiá de tare respandita, si relatiunile principatoru romane au fostu cu totul diferite de cele de adi. Acum lucrurile s'au schimbatu. Principatele s'au unitu sub unu principe dintr'o dinastia puternica, si nu este mai multu a se tagadui, ca acolo se tintesce la impreunarea rasei romane, si totu asiá deputínu este a se lacea, cá o Ungaria sfesiata in lupte de partiá nu este in stare, a impiedeca deslipirea Transilvaniei.

Usioru se poté cineva convinge, ca Europ'a aru privi caderea unci Ungarie neunite de totu cu nepasare, cáci indata ce Ungaria nu e in stare, a corespunde misiunii sale de a servi ca bastiane in contr'a Rusiei, atunci Europ'a nu mai are nici unu interesu la ea. In momentulu acela, cându puterile se convingu, ca Ungaria voiesce a se deslipi de Austri'a si prin acésta insusi se slabesce, se voru întoroc dela noi. Deci nu trebuie a se amagi nimeni prin visuri politice. Ungaria numai prin alipirea de Austri'a e tare. —

Bugetu

pentru tíeriele de sub corona Ungariei pre a. 1868.

I. Spese ordinare: fl.

- I. Intretienerea curtii pré inalte 3,100,000
- II. Cabinetulu pre inaltu 36,400
- III. Af-eri comune:

de plage; vinu pres'e individu unele scárbe cutrierátorie, la cari insa nici aceea, nici acésta nu suntu vinovati, cáci causele acelu nenorocíu suntu plasmuite de mán'a altu cui-va; cine si-aru calcá pre sufletu, sa-i tina de reu pentru stricaciunea, ce au suferit'o poteca inca o suferé, prin acele fatalitáti ?

Inse vedi pre unu individu, ori chiaru pre unu poporu vaietandu-se in consciint'a sea, in familia, in publicu, ba poté ca si inaintea lui Dumnedieu contr'a nedreptátiloru, pre cari in adeveru ca le suferé, contr'a d'osmíloru, cari in adeveru ca mai i scotu sufletulu; séu, ceea ce este inca si mai ciudatu! acceptandu dela acésta din senin'a(?) loru ajutoriu, spriginu, si alinare intru durerile sele — in locu de a încercá baremu, ceea ce totusi poté ca aru mai fi ce-va, sa se deslusiésca cu ei, — ce aru poté otári celu mai dreptu jndecatoriu din lómé in casulu acésta ?

De aru fi acestu domnu de temperamentu colericu, aru táce; de aru fi flegmaticu, si aru întoroc fati'a ori aru ride; de aru fi melancolicu, séu limfaticu, aru plánge, insa fiindu sangvinicu i-aru luá in resperu !

Si-aru avé tóta dreptatea, sa face asiá !

Cáci déca sánt'a biserica si scóla au putere, sa púna pre individu, pre familia si natiune in stare, de a-si conduce insii sórtea lor, nu-mai sa se tina de ele ascultandu-le, si adeca: punendu si nadejdea in Dumnedieu, progresandu sistemátice in cultura si desvoldare in tóte laterele, ajutandu-se reciprocé, unindu-se in cogete, in vointia si asiá maríndu-si puterea de traiu si de apesare, — pentru ce sa se sfiésca dara cine-va de cultura, pentru ce se ocolésca comit'legerea fratiésca; pentru ce sa-si impartiésca puterile in atátea si atátea directiuni diverginti, numai cá se póta deveni cu atátu

Spese comune	22.048,000
Pensuni comune	400,000
Sum'a:	22.448,000
IV. Concursulu la detoriile de statu:	
Cuot'a camelorulu si a amortisatiunii	32.425,000
Spesele manipulatiunii	402,000
Sum'a:	32.827,000
V. Diet'a (cas'a magnatorulu, cas'a reprezentantiloru, comisiunile)	946,000
VI. Presiedulu ministeriulu: Presiedulu, Pres'a, biroulu pentru traduceri	75,000 25,500
Sum'a:	100,500
VII. Ministeriulu de langa persón'a Majestatii Sele	86,500
VIII. Ministeriulu de interne:	
Directiunea centrale	321,000
Guvernulu din Transilvania: (Guvernulu: 112,000 fl.; administratiunea dessarcinárii pamentulu si comisiunile verificatorie: 59,000 fl.)	184,000
Comitatele, cercurile, scautele	6.875,000
Orasiile	500,000
Spesele generali de administratiune: (Sierhitiulu sanitariu 460,000 fl.; insitutele de nascere: 12,500 fl.; insitutele pentru copiii gasiti: 8,400; casele de nebuni: 125,000 fl.; siguratatea publica: 147,000 fl.; incartirarea comisariilor de siguretate: 35,200 fl.; sustienerea casarmelor pentru acei-a: 2000 fl.; escort'a: 24,000 fl.; repartitiuni pentru prinderea loturilor: 6000 fl. repartitiuni pentru venarea animalelor rapitorie: 5,800 fl.; repartitiuni pentru salvarea vieticii: 2,500 fl.; subventiune pentru teatrulu magiaru: 54,000 fl.; premie pentru cursurile de cai: 32,600 fl.; spese diverse: 10,000 fl.; la olalta: 926,000 fl.)	869,000
Subtragendu-se perceptiunile de	57,000 fl. remanu
Pensuni:	
(Directiunea centrale: 4000 fl.; administratiunea dessarcinárii pamentulu: 45 fl.; direpatoriele administrative, cari au sustatu: 537,000 fl.; cancelaria transilvana de comptabilitate: 8000 fl.; judetiele urbariale: 14,000 fl., comptabilitatea comitatelor: 890 fl., disciplinaria de locru:	564,000
Sum'a:	9.313,500
IX. Ministeriulu de finantie:	
Directiunea centrale:	

mai usioru s'arú sfesiati de pandacii crudi si insetati, de ai cotropi ?

Se nu fia!

3) „Fórté bine!” va díce acum cine-va; — insa pána sa ne vedemu preste totu cultivati si pregaiti intru tóte, câte se ceru, spre a poté pási cu fruntea senina pre tiermuriu limanulu fericirii sociali, nici baremu sa nu ne vaietámu, vedíndu, ca ne rapescó nesipulu de sub picíóre torentulu vrasmaselor cotropítorie ?

Nu, nici decum !

a) Vaietátulu este efectulu slabiciunii! Curagiulu, virtutea, judecat'a, sanetós'a indulgentia, contielegerea, unirea, zelulu, activitatea, perseveranti'a, nadejdea in Dumnedieu suntu caracterulu barbatulu, care pretinde, a trece intre ai sei de harnicu !

Si suntemu fericiti, de chiaru acum, in adeveru nu prea multu, dara avemu asifeliu de barbati din sángele nostru.

Cari, dupa adencu petrúnditóreá, departe cuprinditóreá privire, abnegatiunea de sine, amórea cátra fericirea individuala si nationala a nóstra, zelulu, perseveranti'a, tactulu Parintelor nostru Archipastoriu, celu tuturoru pré bine cunoscutu, de noi toti prea iubítu si adoratú, chiamandu-ne la fericire, sa alergámu sub stégulu lor; sa urmámu densiloru, formandu unu corpu, dupa cum si eurge in noi totu in sánge, avendu o bataia de anima, unu resufu, unu cugetu, o vointia, unu planu, de odata miscare de picíóre, de bratie! Si numai intielegendu despre elu mai venírearu atunci cui-va gustulu, a se apropiá de elu, — sa nu d'cemu, a-lu inhatia, cu atáta mai putímu, a-lu sfesiá pre puterniculu colosu, — asiá formatu !

(Va urmá).

(Ministeriul: 394,000 fl., comptabilitatea 486,000 fl.)	880,000
Directiunea financiara a tarii:	
(Directiunea financiara in Croati'a si Transilvania; comisiunile de contributie in Bud'a Pest'a, inspectiunile de finantie si contributiune, cartile funduarie provisorie si despartimentul esectoratului din Zagrabi'a: 1.118.000 fl., cass'a centrale a tarii: 85,500 fl.; oficiile de contributiune: 1.122,000 fl.; pazitoriu de finantie si pazitori calari de confine: 1.323,000 fl.; procuraturile financiare: 145,500 fl.; oficiile de vama la confine (pensuni) 71,000 fl.)	3.865,000
Economia montanistica si de paduri (forestiera) in Schemnitz	61,000
Esecutiunea darilor directe	10,000
Esecutiunea dării de comisiune	134,000
Administratiunea monopolului:	
(Sar'e: 832,000 fl.; tabacu: 585,000 fl.; loteria: 169,000 fl.)	1.585,000
Manipulatiunea competintelor:	
(Timbru: 84,500 fl.; tapse si competentie de dreptu (negotiali): 9,300 fl.; vama drumurilor, si a podurilor: 2,200 fl.; competinta monetaria: 8000 fl.)	68,000
Averea statului:	
Pensuni:	
(Diregatorie financiare conducatorie: 289,895 fl.; vighilia financiara: 120,000 fl.; cass'a tarii: 31,500 fl.; oficiile de contributiune: 174,000 fl.; procuraturile financiare: 15000 fl.; carti funduarie: 6000 fl.; alte diregatorie de finantie: 60,000 fl.; pensuni, cari nu se tienu nici de un'a diregatoria administrativa sustatorie: 71,000 fl.; darea de consumtiune: 4500 fl.; oficiile de timbru: 1000 fl.; vama drumurilor si podurilor: 105 fl.)	773,000
Sum'a:	7.376,000
X. Ministeriul comunicatiunii si alu lucrurilor publice.	
Directiunea centrale	251,000
Oficiile pentru edificarile statului	281,000
Constructiunea calilor:	
(Manipulatiune: 78,500 fl.; conservarea: 1.803,000 fl.)	1.881,500
Constructiuni idrotehnice:	
(Manipulatiune: 31,500 fl.; conservarea: 138,000 fl.)	169,500
Pensuni:	
(Oficiali pentru arhitectura statului: 67,000 fl.; constructiunea calilor: 5,000 fl.; constructiuni idrotehnice: 1000 fl.)	73,000
Sum'a	2.656,000
XI. Ministeriul pentru agricultura, industria si comertiu	
Directiunea centrale	158,000
Scopuri si scole de agricultura:	
(Radicarea agriculturii: 56,000 fl.; scola de agricultura din Keszthely: 13,000 fl.; scola din Dobritin: 16,000 fl.; pentru scola ce se va infiinta in Hradek: 1000 fl.)	86,000
Capitanatele montanistice	60,000
Institutul geologic	24,000
Post'a (deficitu)	10,000
Telegrafulu (deficitu)	73,000
Servitiulu sanitaru in portu si pre mare	27,000
Pensuni:	
(Directiunea centrale 2000 fl.; capitanatele montanistice: 12,000 fl.; servitiulu sanitaru in portu si pre mare 7000 fl.)	21,000
Sum'a	458,500
XII. Ministeriul cultelor si alu instructiunii	
Directiunea centrale	239,000
Scopuri eclesiastice:	
Baseric'a gr. cat.: 110,000 fl.; baseric'a prof. conf. aug.: 30,000 fl.; baseric'a protest. conf. helv.: 50,000 fl.; baseric'a gr. orient.: 80,000 fl.)	270,000
Scopuri scolastice:	
(Directorii scoleloru cercnali: 21,000 fl.; Consiliarii de scola: 4000 fl.; ajutorirea	

si conservarea scoleloru: 235,000 fl.; stipendie si alte spese pentru scole: 69,000; spese de patronatu si diverse: 1000 fl. 330,000

Instructiunea publica:

(Scole poporali: 200,000 fl.; mai multe institute magiare: 50,000 fl.) 250,000

Pensuni:

(Directiunea centrale: 2200 fl.; directorii scoleloru cercnali: 1700 fl.; consiliarii de scola: 6300 fl.; institute si scole diverse: 3800 fl.) 14,000

Sum'a **1.111,000**

(va urma.)

Varietati.

**** Societate de lectura a formatu** junimea clericala de aici cu aprobarea Inspectoratului suprem si sub auspiciile corpului profesoral, sub conducerea dlui prof. Ioann Popescu. Scopulu Societatii este lectura de opuri teologice, dara totu odata si de discussiuni conversatore asupra materieloru cetile.

In Dumineca trecuta dupa servitiulu Ddiescu se aduna junimea clericala in sala cea mare a seminarului, unde afura de corpulu profesorilor mai asistara la acesta frumoasa solemnitate si alti onoratori din diferite clase ale societati romane din Cetate. Serbatoarea se deschise prin intonarea decatra junii nostri choristi a serbatorescului imnu „Chsu au inviatu“ de trei ori. Dupa aceea se urca dlu conducatoriu la tribuna si desfasiura in cuvinte bine precisate causa acestei solemnitati si incheia cu o multiamita catre Archipastoriulu nostru carele ca Inspectoru supremu scolasticu si ca celu dintaiu intemeiatoriu de conferentie invetiatoresci incuviinta si aproba infiintarea acestei societati.

Urmara apoi schimbanduse: piese esecutate de choru si cuventari ocazionale din partea a doi clerici. In fine, dlu prof. Z. Botu, in o cuventare scurta, dara animata, esprima multiamita si acelor domni carii si cu ocaziunea acesta nu si-au pregetatu afi de fatia la intreprinderea acesta salutaria a juninei clericala si cu acest'a se incheia solemnitatea.

Sedintele societati se voru tine de regula dumineca la 11 ore inainte de amiazi.

Luandu in consideratiune mijlocele de care dispune tinerimea nostra aici unde bibliotecile nu suntu inca rari si nu tocma numeroasa, apoi trebuie sa salutamu cu bucuria implerea unei lacune bini-sioru simtite pe campulu perfectiunarei si credemu ca junimea nu va fi cu nepasare catra beneficiulu acestu spirituale si intelectuale ce lile ofereze mai marii si antestatatorii ei. Dee ceriulu ca aceste putine ce le amu disu noi sa le intregesc'a spe multiamirea si mangaerea generala, acti viteala societati, si sporiulu acestei activitati, carele sa reverse frupte in via Domnului.

**** Escelenti'a Sea Bar. Ramming** comandantele generalu s'a radica delu rangulu militariu de Locot. de Maresialu campestru la demnitatea de Feldzeugmeister.

**** Decoratiuni.** In tempulu din urma s'a decoratu ministru de finantie Lonyai cu crucea cea mare a ordinului Leopoldinu, carea ia predat'o Majestatea Sea in persona. Prin decisiune prea inalta dte 23 Aprile s'a mai decoratu cu acelasi semnu de distinctiune, Archiepiscopulu rom. cat. dela Calocia, Lud. Haynald, — Intre lista decoratiloru aflamu intre cei mai multi si doi romani si adeca: dlu Alessandru Gavr'a, Directoru si profesoru la preparandi'a romana gr. or. din Aradu cu crucea de cavaleru a ordinului Franciscu Iosifu si Meletiu Dragiciu Protopresbiteru in Temisiura ierasi cu crucea de cavaleru a ordinului Franciscu Iosifu.

*** Li s'a iertatu** la mai multi condamnatu la inchisore prin decisiune pre inalta din 22 Aprile parte restulu intregu alu pedepsei, parte numai unu tempu.

**** A ufugitu din prinsorea** dela judecatori'a magistratuala de aici 4 arestanti ce se aflau in arestu de cercetare. Unulu s'a prinsu ierasi in aceea si dl.

**** Iera despre inecat**u, ni se scrie dela Porcesci cu datulu 15 Aprile urmatoarele: Eri ser'a pre la 8 ore venindu mai multi omeni din comun'a nostra dela tergu de vite din Sabiu,

unii pentru ca sa mai scurte din cale, luara drumulu dela Talmaciu oblu catre Porcesci, ajungendu la Oltu aflara doue luntritie se puse unii in un'a, unii in ceea-lalta, cei dintaiu scapara cu vieti luandu o cale mai buna, cei alalti inasa luandu calea drepta au datu de o valtore la tiermurca de catre comuna, unde lovindu-se luntriti'a se confundu si asiia din 7 omeni numai conducatoriulu au scapatu cu sufletulu in ose, cei alalti doue mueri si o fetisiura de 14 ani, doi barbati si unu fecioru totu cam de 14 ani si-au aflatu acolo sferistulu. Asia vrendu a mai scurta din cale si-au scurtatu vieti'a.

**** Ludovicu Kossuth** renuncia la mandatu de deputatu, dupa informatiunile lui „Hon“ cari nu vre se vina a casa. Diurnalele straine afirma ca densulu a conchiamatu la consiliu in Torinu pe toti ungurii de o credintia cu elu, si cari se sustienu in strainatate.

**** (Pecatele mumeru cadu pre copii).** Din Serbi'a ni se spune ca fetele si femeile de acolo au obiceiulu vatematoriu de se da pre obrazu cu dresuri, ceea ce curendu le face betrane si trecute. Pentru asemenea unsoarele alegu cele mai otravitore coloruri metalice, si care fara nici o rosine li se dau de catre farmacisti. Nu de multu o muma serbiana lasa pre ferestru asemenea compositiune materiala; copilulu ei care de 5 ani vediendu acest'a, bea din acelu lichidu, si in urmarea acest'a, venindu prea tardiu ajutoriulu medicalu, copilulu muri.

**** Targu de vite.** Acestu tergu e forte cercetatu. Articulu ce se canta mai bine suntu cai de rasa nobila, Unu avisu pentru economi si pentru ventoriu.

**** Din Serbi'a.** Principele Serbiei a primitu luni (20 l. c.) in audintia solena pe Veniaminu Kallay agintele diplomaticu alu Austro-Ungariei, cu care ocaziune Kallay si predece mandatu. — Unu telegramu din Belgradulu serbescu de luni 20 l. c. in „Politik“ spune, ca in numita di agentia romaneasca de acolo a serbatu onomastic'a Domnului Carolu I, si din asta si-lua ansa principele serbescu a pronuncia agentiei romane felicitatiuni pentru Domnulu Carolu I, precum s'a indatinatu unu suveranu.

**** (Cultura vitelor in Engliter'a).** Nici intr'o tiara agricultur'a nu este asiia de perfecta ca in Engliter'a, si acolo cu dese bire cultur'a vitelor se afla la inaltimea cunoscatieloru. Tiara posedu 35 milione de oi, care se nutrescu pre 31 milione de hectare. Aceste oi producu 65 pana la 72 milione de chilogramme de lana si dau 360 milione de chilogramme de carne. Vite mari cornute suntu in Engliter'a 5 milione, in Scoti'a 1 milionu si in Irland'a 3 milione. Dela 3 milione de vaci englese se ia unu venitu mare de pre unu si brandia; Cheshire singuru da anulu pentru 1 milionu de puni de Sterling. Productiunea lactelui vacioru engleze este evaluatu la 3 miliarde de litre, din care 2 miliarde servesce la nutrementulu omeniloru, si costulu lactelui se radica la 400 milione de franci. Din 2 milione de vite cornute care se tae, ese 500 milione chilogramme de carne.

**** Egiptu. (Constitutiunalelismulu)** a strabatutu si in Afriaca. Inca in anulu trecut vice-regele din Egiptu, Ismailu, s'a decisu a da constitutiune supusiloru sei conchiamandu unu „congresu nationale.“ Multi si-au batutu jocu de desceptatulu Ismailu si de congresulu lui, care ca o incercare primitiva nu a pututu retia lunei ce-va parlamentarismu mare; dar din ori ce punctu de vedere se luamu lucrulu, Ismailu e demnu de lauda. Acum nu demultu a deschis si a doua sesiune a congresulu nationalu prin unu mesagiu domnescu. Fiindu ca representatiunea Egiptului nu se ocupa de politica, ci numai cu cause locali si municipale, mesagiulu vice-regelui inca se restringe numai la lucruri locali si municipale. Constatéza activitatea desvoltata dela sesiunea trecuta incece, vorbesce despre starea sanitaru si economica, despre reparatiunile canaleloru fluviului Nilulu etc.

Burs'a de Vienn'a.

Din 17/29 Apriliu 1868.

Metalicele 5%	56 20	Act. de creditu	181 30
Imprumut. nat. 5%	62 70	Argintulu	114 35
Actiile de banca	691	Galbinulu	5 55